

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์นิตยสารภาษาไทยสำหรับสตรี" มีวัตถุประสงค์คือ

1. เพื่อศึกษานิตยสารภาษาไทยสำหรับสตรีว่าประกอบด้วยคอลัมน์ประเภทใดบ้าง ในปริมาณมากน้อยเท่าใด
2. เพื่อสำรวจการจัดทำนิตยสารภาษาไทยสำหรับสตรีในด้านนโยบายการจัดทำ วัตถุประสงค์ของนิตยสาร การคัดเลือกผู้เขียน การคัดเลือกเรื่อง และวิธีการเผยแพร่ นิตยสาร

วิธีดำเนินการวิจัย ได้คัดเลือกนิตยสารที่อยู่ในขอบเขตการวิจัยจำนวน 20 ชื่อเรื่อง จากนิตยสารภาษาไทยสำหรับสตรีที่ตีพิมพ์ต่อเนื่องกันตั้งแต่เริ่มต้นออกจนถึงปัจจุบันไม่น้อยกว่า 2 ปี และเป็นนิตยสารที่ไม่เน้นเนื้อหาด้านใดด้านหนึ่งตลอดทั้งฉบับ และได้จำกัดเวลาตีพิมพ์จำนวนตั้งแต่เดือนมกราคม 2527 ถึงเดือนธันวาคม 2528 รวมนิตยสารที่เป็นตัวอย่างประชากรจำนวน 297 ฉบับ และได้สร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูล จำนวน 2 ชุดคือ

ชุดที่ 1 แบบวิเคราะห์นิตยสารภาษาไทยสำหรับสตรี ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดของนิตยสารฉบับนั้น ได้แก่ ชื่อนิตยสาร กำหนดออก ปีที่ ฉบับที่ วันเดือนปีของนิตยสาร และจำนวนหน้าของนิตยสารฉบับนั้น ส่วนที่ 2 ประกอบด้วย คอลัมน์ 14 ประเภท และจำนวนหน้าในแต่ละคอลัมน์ ได้แก่ บทบรรณาธิการ สารคดี บันเทิงคดี ตอบปัญหา บทความและแนะนำหนังสือ การสำริด โหราศาสตร์ ข่าวและภาพ การทดลอง บทสัมภาษณ์ ภาพแฟชั่น ภาคลำหรับเด็ก โฆษณา และอื่น ๆ

ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์บรรณาธิการนิตยสารภาษาไทยสำหรับสตรี
จำนวน 20 ชื่อเรื่อง ประกอบด้วย ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับ ประวัติ วัตถุประสงค์
นโยบายการจัดทำนิตยสาร ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการดำเนินงานนิตยสารภาษาไทย
สำหรับสตรี

สรุปผลการวิจัย

ในด้านกรวิเคราะห์ข้อค้นพบที่ปรากฏในนิตยสารภาษาไทยสำหรับสตรีปรากฏดังนี้

นิตยสารภาษาไทยสำหรับสตรี กลุ่มรายสัปดาห์ จำนวน 3 ชื่อเรื่อง
ได้แก่ ทานตะวัน ลؤلไทย และสตรีสาร ทุกชื่อเรื่องจะเน้นหนัก คอสมันน์ บันเทิงคดี
จำนวนสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 70.6, 49.2 และ 29.1 ตามลำดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
คอสมันน์นวนิยาย ส่วนคอสมันน์ที่มีปริมาณในอันดับรองลงมา ได้แก่ สารคดี คิดเป็น
ร้อยละ 9.9, 19.7 และ 27.0 ตามลำดับ ซึ่งปรากฏว่า ลؤلไทย และสตรีสาร
มีสารคดีด้านการท่องเที่ยวจำนวนสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 8.5 และ 6.5 ส่วนทานตะวัน
มีสารคดีด้านศิลปกรรมจำนวนสูงสุด ร้อยละ 3.5 สารคดีที่ปรากฏในนิตยสารสำหรับสตรี
รายสัปดาห์ทุกชื่อเรื่องได้แก่ สารคดีด้านการท่องเที่ยว ศิลปกรรม วัฒนธรรมขนบ-
ธรรมเนียมประเพณี สุขภาพ และความงาม ชีวิตประวัติและผลงาน ส่วนสารคดีที่
ไม่ปรากฏในนิตยสารสำหรับสตรีรายสัปดาห์ทุกชื่อเรื่องได้แก่ สารคดีด้านกฎหมาย และ
คอสมันน์ที่ไม่ปรากฏในนิตยสารสำหรับสตรีรายสัปดาห์ทั้ง 3 ชื่อเรื่อง ได้แก่ คอสมันน์
ตอบปัญหากฎหมาย ปัญหาอาหารและโภชนาการ การสำริดทำम्म แต่งหน้า และ
การบริหาร

นิตยสารภาษาไทยสำหรับสตรี กลุ่มรายปักษ์ จำนวน 13 ชื่อเรื่อง
ปรากฏว่า นิตยสารจำนวนสูงสุด (6 ชื่อเรื่อง) ได้แก่ กานดา ขวัญเรือน นรี
แพรวสุดสัปดาห์ ลลนา และล่าวลยาม มีคอสมันน์บันเทิงคดีจำนวนสูงสุด คิดเป็นร้อยละ
29.5, 20.9, 26.9, 28.6, 32.6 และ 46.1 ตามลำดับ ในจำนวนนี้เป็นบันเทิง
คดีประเภทนวนิยายมากกว่าบันเทิงคดีประเภทอื่น ยกเว้นแพรวสุดสัปดาห์ที่มีบันเทิงคดี
ประเภทเรื่องสั้น ความเรียง เรื่องเล่า จำนวนสูงสุด ส่วนคอสมันน์ที่มีปริมาณรอง
ลงมาในจำนวนที่แตกต่างกันในนิตยสารกลุ่มนี้ ได้แก่ คอสมันน์ สารคดี ภาพแฟชั่น

โฆษณา ย่าวและภาพ บทสัมภาษณ์ และการสาริต

นิตยสารสำหรับสตรีจำนวน 3 ชื่อเรื่อง ได้แก่ กุลสตรี แม่บ้าน และหญิงไทย มีคอสัมภาษณ์สาริตจำนวนสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 41.2, 30.0 และ 24.8 ตามลำดับ ในจำนวนนี้กุลสตรีและหญิงไทย เน้นการสาริตงานฝีมือ ส่วนแม่บ้านเน้นการสาริตอาหาร คอสัมภาษณ์มีปริมาณรองลงมาในจำนวนที่แตกต่างกันได้แก่ บันเทิงคดี สารคดี โฆษณา และตอบปัญหา

นิตยสารสำหรับสตรี จำนวน 2 ชื่อเรื่อง ได้แก่ เปรี้ยว และ แม่และเด็ก มีคอสัมภาษณ์สาริตจำนวนสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 22.5 และ 30.9 ตามลำดับ โดยเปรี้ยวเน้นสารคดีด้านศิลปกรรม ส่วนแม่และเด็กเน้นสารคดีด้านสุขภาพและความงาม คอสัมภาษณ์มีปริมาณรองลงมาในจำนวนที่แตกต่างกันได้แก่ บันเทิงคดี ภาคลำหรับเด็ก โฆษณา ตอบปัญหา และภาพแฟชั่น

และนิตยสารสำหรับสตรีจำนวน 2 ชื่อเรื่องได้แก่ ดิฉัน และแพรว มีโฆษณาคำนวณสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 30.6 และ 25.4 ตามลำดับ ส่วนคอสัมภาษณ์มี ปริมาณรองลงมาในจำนวนไล่เลี่ยกันได้แก่ บันเทิงคดี (ร้อยละ 22.3 และ 20.7 ตามลำดับ) สารคดี (ร้อยละ 20.1 และ 17.0 ตามลำดับ)

คอสัมภาษณ์ไม่ปรากฏในนิตยสารภาษาไทยสำหรับสตรี กลุ่มรายบักซ์ บาง รายชื่อได้แก่ บันเทิงคดี ประเภทนิทาน (ยกเว้นนิตยสารแม่บ้าน) คอสัมภาษณ์ตอบปัญหา และโหราศาสตร์ไม่ปรากฏในแพรวสุดสัปดาห์ คอสัมภาษณ์ตอบปัญหากฎหมาย (ยกเว้นกุลสตรี ขวัญเรือน และหญิงไทย) ตอบปัญหาอาหารและโภชนาการ (ยกเว้นแพรวและแม่บ้าน) ตอบปัญหาทั่วไป (ยกเว้นดิฉันและสาวสยาม) คอสัมภาษณ์บทวิจารณ์และแนะนำหนังสือไม่ ปรากฏใน กุลสตรี แม่บ้าน สาวสยาม คอสัมภาษณ์การทดสอบ ไม่ปรากฏใน ลลนา ภาพแฟชั่น ไม่ปรากฏในแม่บ้าน และบทสัมภาษณ์ไม่ปรากฏในสาวสยาม

สาขาวิชาที่ปรากฏในคอสมน์สารคดีในนิตยสารภาษาไทยสำหรับสตรี
กลุ่มรายปักษ์ทุกชื่อเรื่อง ได้แก่ สาขาจิตวิทยา วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี
และสุขภาพและความงาม ส่วนสาขาวิชาที่มีจำนวนน้อย หรือไม่ปรากฏเลยในนิตยสาร
สำหรับสตรี กลุ่มรายปักษ์ ได้แก่ สาขาการเมือง การปกครอง และกฎหมาย

นิตยสารภาษาไทยสำหรับสตรี กลุ่มรายเดือน จำนวน 4 ชื่อเรื่อง
ได้แก่ ผู้หญิง 24 รักลูก ลูกส์ และสาวสวย ปรากฏว่า นิตยสารสำหรับสตรีทุก
ชื่อเรื่อง ยกเว้นลูกส์ ซึ่งมีโฆษณามากที่สุด มีคอสมน์สารคดีจำนวนสูงสุด คิดเป็น
ร้อยละ 26.6, 44.2 และ 25.6 ตามลำดับ ในจำนวนนี้สารคดีด้านสุขภาพและ
ความงาม มีจำนวนมากกว่าสารคดีประเภทอื่น ส่วนลูกส์มีโฆษณาจำนวนสูงสุดคิดเป็น
ร้อยละ 21.9 ส่วนคอสมน์รองลงมาในจำนวนแตกต่างกันได้แก่ บ้านเก่งคดี โฆษณา
ภาพแฟชั่น และตอบปัญหา นอกจากนี้ลูกส์ยังมีคอสมน์สารคดีในอันดับรองลงมาด้วย
คอสมน์ที่ไม่ปรากฏในนิตยสารสำหรับสตรี กลุ่มรายเดือนทุกชื่อเรื่องได้แก่ คอสมน์-
ภาคสำหรับเด็ก ตอบปัญหากฎหมาย ปัญหาชีวิต ปัญหาอาหารและโภชนาการ

สาขาวิชาที่ปรากฏในนิตยสารภาษาไทยสำหรับสตรี กลุ่มรายเดือนทุก
ชื่อเรื่องได้แก่ สารคดีด้านวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี เทคโนโลยี
สุขภาพและความงาม ศิลปกรรม และการท่องเที่ยว ส่วนสาขาวิชาที่ไม่ปรากฏใน
นิตยสารสำหรับสตรีกลุ่มนี้ได้แก่ สาขาการเมือง การปกครอง

เมื่อสรุปโดยส่วนรวมแล้วพบว่า นิตยสารภาษาไทยสำหรับสตรีจำนวน
9 ชื่อเรื่อง ได้แก่ ทานตะวัน สักุลไทย สตรีสาร กานดา ขวัญเรือน นรี
แพรวสุดสัปดาห์ ลลนา และสาวสยาม มีคอสมน์บันเทิงคดีจำนวนสูงสุดคิดเป็นร้อยละ
70.6, 49.2, 29.1, 29.5, 20.9, 26.9, 28.6, 32.6 และ 46.1 ตามลำดับ
นิตยสารอีก 5 ชื่อเรื่องได้แก่ เปரியว แม่และเด็ก ผู้หญิง 24 รักลูก และ
สาวสวย มีคอสมน์สารคดีจำนวนสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 22.5, 30.9, 26.6, 44.2
และ 25.6 ตามลำดับ นิตยสาร 3 ชื่อเรื่อง ได้แก่ กุลสตรี แม่บ้าน และ
หญิงไทย มีคอสมน์การ์ตูนจำนวนสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 41.2, 30.0 และ 24.8

ตามลำดับ และนิตยสารอีก 3 ชื่อเรื่อง ได้แก่ ดิฉัน แพรว และลูกส์ มีโฆษณา จำนวนสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 30.6, 25.4 และ 21.9 ตามลำดับ

ส่วนสาขาวิชาที่ปรากฏในคอลัมน์สารคดีในนิตยสารภาษาไทยสำหรับสตรี ปรากฏว่า นิตยสารจำนวน 7 ชื่อเรื่อง ได้แก่ สักุลไทย สตรีสาร ขวัญเรือน ดิฉัน แพรว แพรวลูตส์ปตาห์ และลูกส์ มีบทความด้านการท่องเที่ยวจำนวนสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 8.5, 6.5, 4.3, 4.0, 5.7, 9.5 และ 4.1 ตามลำดับ นิตยสารอีก จำนวน 6 ชื่อเรื่อง ได้แก่ แม่บ้าน แม่และเด็ก สาวสยาม ผู้หญิง 24 รักลูก และสาวสวย มีบทความด้านสุขภาพและความงาม คิดเป็นร้อยละ 11.3, 14.7, 3.5, 8.2, 20.3 และ 15.0 ตามลำดับ ส่วนนิตยสารจำนวน 3 ชื่อเรื่อง ได้แก่ กุลสตรี นรี และหญิงไทย มีบทความด้านวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณี จำนวนสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 2.7, 5.4 และ 5.7 ตามลำดับ และนิตยสาร 3 ชื่อเรื่อง ได้แก่ ทานตะวัน เปรี๊ยะ และลลนา มีบทความด้านศิลปกรรมจำนวนสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 3.5, 4.9 และ 3.9 ตามลำดับ ส่วนกานดา มีบทความด้านชีวประวัติ และผลงานจำนวนสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 4.6

สำหรับผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์บรรณาธิการนิตยสารภาษาไทยสำหรับสตรีปรากฏว่า นิตยสารภาษาไทยสำหรับสตรีทุกชื่อเรื่องมีวัตถุประสงค์ การจัดทำเพื่อเล่นนิตยสารความรู้และความบันเทิงแก่ผู้อ่าน และปรากฏว่านิตยสารสำหรับ สตรีจำนวนสูงที่สุด 12 ชื่อเรื่อง มีนโยบายการจัดทำเพื่อเล่นนิตยสารความรู้ที่เป็น ประโยชน์ต่อผู้อ่านและสังคมเป็นประการสำคัญ รองลงมา นิตยสารจำนวน 8 ชื่อเรื่อง มีนโยบายจัดทำให้มีภาคสารคดีและบันเทิงคดีในระดับใกล้เคียงกัน ส่วนนิตยสารจำนวน 5 ชื่อเรื่อง มีนโยบายเน้นภาคบันเทิงคดี นอกจากนี้นิตยสาร 4 ชื่อเรื่อง มีแนวทาง สร้างสรรค์และส่งเสริมบทบาทของสตรี ในด้านการดำเนินงานนิตยสารพบว่า ผู้ร่วมงาน ในกองบรรณาธิการ (เฉพาะผู้ที่ทำหน้าที่คัดเลือกต้นฉบับและเขียนบทความ มีจำนวน 1 - 15 คน นิตยสารที่มีผู้ร่วมงานจำนวนสูงที่สุด ได้แก่ กุลสตรี (15 คน) ส่วนนักเขียน มีทั้งนักเขียนประจำและนักเขียนไม่ประจำ ซึ่งบรรณาธิการจะพิจารณาคัดเลือกจากผู้มี ประสบการณ์และชื่อเสียงเป็นอันดับหนึ่ง แต่มีนิตยสารบางชื่อเรื่องที่เปิดโอกาสให้กับ

นักเขียนใหม่ที่มีความสามารถ โดยจะพิจารณาจากสำมะโนของบทความหรือเรื่องที่เขียน
เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา เรื่องสารคดีและบันเทิงคดี ในด้านเนื้อเรื่องจะพิจารณาจาก
สำมะโนของบทความหรือเรื่องที่เขียนเป็นประการสำคัญ นอกจากนี้สำหรับเรื่องบันเทิงคดี
นิยายสารจำนวน 16 ชื่อเรื่อง จะพิจารณาถึงวิธีการนำเสนอเรื่องด้วย ด้านค่าตอบแทน
ผู้เขียนจะได้รับเงินเป็นค่าตอบแทนประมาณบทความละตั้งแต่ 300 - 4,000 บาท
หรือหน้าละ 80 - 400 บาท และให้นิตยสารเป็นอภินันทนาการด้วยประมาณ 1 -4 ฉบับ

ด้านการคัดคอสัณนิสารคดีและบันเทิงคดีปรากฏว่า นิตยสารภาษาไทย
สำหรับสตรีจำนวนสูงสุด 7 ชื่อเรื่อง มีอัตราส่วนคอสัณนิสารคดีและบันเทิงคดีใน
อัตรา 60 ต่อ 40 และนิตยสารในจำนวนใกล้เคียงกัน (6 ชื่อเรื่อง) มีอัตราส่วน
การคัดคอสัณนิสารคดีและบันเทิงคดีในอัตรา 40 ต่อ 60 ส่วนนิตยสารสำหรับสตรี
จำนวน 4 ชื่อเรื่อง มีอัตราส่วนคอสัณนิสารคดีและบันเทิงคดีในอัตรา 50 ต่อ
50 นอกนั้น (3 ชื่อเรื่อง) เป็นนิตยสารที่มีอัตราส่วนคอสัณนิสารคดีและบันเทิงคดีใน
อัตราส่วนอื่น

วิธีการเผยแพร่ นิตยสารภาษาไทยสำหรับสตรีที่นิยมใช้กันในปัจจุบัน
ได้แก่ การจำหน่ายโดยวิธีต่าง ๆ เช่น การสมัครเป็นสมาชิกซึ่งนิยมใช้กันมากที่สุด
รองลงมาได้แก่ การจำหน่ายโดยผ่านตัวแทน เช่น ก. สัมพันธ์ เพิ่มบุญ และ เอล.เค.1
นอกจากนี้ยังจำหน่ายโดยการฝากขายตามร้านค้าหนังสือด้วย โดยมีราคาขายปลีก
ตั้งแต่ฉบับละ 7 บาท ถึงฉบับละ 35 บาท นอกจากการเผยแพร่ นิตยสารโดยวิธีการ
จำหน่ายแล้ว ยังใช้การอภินันทนาการนิตยสารด้วย โดยมอบให้กับหน่วยงานต่าง ๆ
เช่น หอสมุดแห่งชาติ กองเอกสาร กรมตำรวจ กรมประชาสัมพันธ์ และอภินันทนาการ
ให้กับบริษัทห้างร้านที่ลงโฆษณาในนิตยสาร นิตยสารสำหรับสตรีบางชื่อเรื่อง เช่น ทานตะวัน
กานดา นรี เปรี้ยว แพรว แพรวสุดสัปดาห์ รักลูก ลลนา สตรีสาร และลาวล๋ายาม
นิตยสารให้กับห้องสมุดโรงเรียนในต่างจังหวัด หรือห้องสมุดที่ขอมาและพิจารณาว่า
สมควรให้และมอบให้กับผู้ทรงคุณวุฒิในสาขานั้นด้วย

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์นิตยสารภาษาไทยสำหรับสตรีจำนวน 20 ชื่อเรื่อง ทำให้ทราบว่า

1. ด้านปริมาณและประเภทของคอลัมน์ ปรากฏว่า นิตยสารภาษาไทย สำหรับสตรีทั้ง 20 ชื่อเรื่อง ประกอบด้วยคอลัมน์ประเภทต่าง ๆ ในสัดส่วนที่ต่างกันไป ทั้งบันเทิงคดี สารคดี และคอลัมน์ประเภทอื่นที่ให้สาระความรู้อันเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน เช่น คอลัมน์การสำริดอาหาร งานฝีมือ คอลัมน์ตอบปัญหาต่าง ๆ ข่าวและภาพ ทั้งข่าวในประเทศและต่างประเทศ บทสัมภาษณ์บุคคลที่มีชื่อเสียงและมีผลงานดีเด่น ภาคสำหรับเด็ก บทวิจารณ์และแนะนำ และแทบทุกฉบับจะมีคอลัมน์โหราศาสตร์ (ยกเว้น สตรีสารและแพรวสุดสัปดาห์) และภาพแฟชั่น (ยกเว้นแม่บ้าน) ซึ่งผลการวิจัยนี้มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิด้า ชูโต และคณะ อุมพร กุหลาบ พบว่า นิตยสารภาษาไทยสำหรับสตรีมีเนื้อหาสาระหลายประเภท เป็นเรื่องที่คนส่วนใหญ่สนใจ นอกจากจะได้รับความบันเทิงแล้วยังได้สอดแทรกเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านด้วย เช่น แฟชั่นสตรี ผ้าและการตัดเย็บ การประกอบอาหาร จิตวิทยาสำหรับสตรีในการดำรงชีวิต ตอบปัญหาทางเพศ การปฏิบัติตนในฐานะแม่ นอกจากนี้แนะนำด้านความงาม เช่น การแต่งหน้า ทรงผม เลือผ้า รองเท้า เนื้อหาที่มีในทุกเล่มคือ นวนิยาย ทั้งเรื่องสั้น เรื่องยาว นวนิยายส่วนใหญ่เป็นเรื่องความรัก ชีวิตและสังคม พฤติกรรมวัยรุ่น ชีวิตครอบครัว บางฉบับ ก็จัดทำที่มีเนื้อหาเฉพาะสำหรับเด็กไว้ด้วย แต่ผลการวิจัยครั้งนี้มีความขัดแย้งกับงานวิจัยของ ระวีวรรณ ประกอบผล ซึ่งกล่าวว่า "นิตยสารภาษาไทยสำหรับสตรีประกอบด้วยนวนิยายประมาณกึ่งหนึ่งของเนื้อหาทั้งหมด..." กล่าวคือ ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า มีนิตยสารบางชื่อเรื่องเท่านั้น คือ ทานตะวัน สักุลไทย และสาวสยาม ที่มีคอลัมน์บันเทิงคดีมากกว่าคอลัมน์ที่เป็นสาระอื่น ๆ เช่น ทานตะวัน มีคอลัมน์บันเทิงคดีร้อยละ 70.6 และมีคอลัมน์สารคดี และคอลัมน์ที่เป็นสาระอื่น ๆ ร้อยละ 28.4 ส่วนสักุลไทยและสาวสยามมีคอลัมน์บันเทิงคดีและคอลัมน์ที่เป็นสาระอื่น ๆ ในปริมาณใกล้เคียงกันคือ สักุลไทย มีคอลัมน์บันเทิงคดีร้อยละ 49.2 และคอลัมน์ที่เป็นสาระอื่น ๆ ร้อยละ 41.4 สาวสยามมี

คอสม์นั้บ้น เกิงคต็ร้อยละ 46.1 และมีคอสม์นั้ที่เป็นล้าระอื่น ๆ ร้อยละ 41.2 ซึ่ง เป็นไป ตามนโยบายด้านเนื้อหาที่กำหนดไว้คือ มีนโยบายเน้นหนักภาคบันเทิงคดี แต่ผิตยล้าร ภาษาไทยล้าหรับล้ตริช้อเร้องอื่น ๆ ล้วนมีคอสม์นั้บ้น เกิงคต็น้อยกว่าคอสม์นั้ที่เป็นล้าระอื่น ๆ ในปริมาณที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะกุลล้ตริ นริ เปรียว แม่บ้าน แม่และเด็ก และรักลูก เป็นผิตยล้ารที่มีคอสม์นั้ล้ารคต็และคอสม์นั้ที่เป็นล้าระอื่น ๆ ใน ปริมาณที่สูงมากคือ ร้อยละ 73.8, 70.1, 70.0, 75.9, 75.6 และ 71.2 ตามล้าดับ ส่วนผิตยล้ารอื่น ๆ ต่างก็มีคอสม์นั้ที่เป็นล้าระในปริมาณเกินครึ่ง ยกเว้น ดิฉันที่มีคอสม์นั้ล้ารคต็และคอสม์นั้ที่เป็นล้าระอื่น ๆ ร้อยละ 47.1 ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า คณะผู้ล้ตทำผิตยล้ารภาษาไทยล้าหรับล้ตริได้ค้ำฝิงถึงประโยชน์ที่ผู้อ่านควรจะได้รับเป็น ประการล้าคัญ โดยเล่นคอสม์นั้ประเภทต่าง ๆ ที่ล้ตคคล้องกับนโยบายที่กำหนดไว้ ซึ่งปรากฏว่าผิตยล้ารภาษาไทยล้าหรับล้ตริ มักจะเป็นผิตยล้ารที่ได้รับความนิยมจาก ผู้อ่านล้เสมอ เนื่องจากมีคอสม์นั้ประเภทต่าง ๆ ที่ล้ตคคล้องกับความต้องการของผู้อ่าน มาก เช่น ในขวัญเรือน รองลงมาได้แก่ แพรว ลลนา กุลล้ตริ และดิฉัน ตามล้าดับ (อุบลวรรณ พิฒฒนโฆษิต 2529 : 87) แต่จากการล้ารวจการไ้ เวลาว่างในการอ่านวารล้ารของพนักงานล้ตริบริษัทเอกชนในกรุงเทพมหานครกลับพบว่า ผิตยล้ารที่ได้รับความนิยมและมีกรอ่านอย่างล้มาล้เสมอ คือ ดิฉัน ขวัญเรือน แพรว ล้กุลไทย ตามล้าดับ นอกจากนั้พนักงานล้ตริร้อยละ 20.8 อ่านผิตยล้ารล้าหรับล้ตริ อื่น ๆ ได้แก่ หนีงไทย ผู้หนีง 24 นริ แม่บ้าน เป็นต้น (วรภัทร โตรณะเกษม 2529 : 35)

ด้านล้าขาววิชาที่ปรากฏในคอสม์นั้ล้ารคต็ในผิตยล้ารภาษาไทยล้าหรับล้ตริ จะเห็นได้ว่า ผิตยล้ารภาษาไทยล้าหรับล้ตริทุกช้อเร้องจะมีบทความด้านวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ล้อสุขภาพและความงาม ซึ่งล้ตคคล้องกับงานวิจัยของ อุบลวรรณ พิฒฒนโฆษิต ซึ่งพบว่าผิตยล้ารภาษาไทยล้าหรับล้ตริล้บบาทาในการเล่นเนื้อหาด้าน คุณล้ลักษณะล้ส่วนของล้ตริมากที่สุด เช่น การดำเนินชีวิต การดูแลล้อสุขภาพทั้งร้่างกาย และจิตใจ รวมทั้งการมีส่วนร่วมในล้งคค เช่น มารยาทในล้งคค ค่านิยม ศิลป- วัฒนธรรม (อุบลวรรณ พิฒฒนโฆษิต 2529 : 87)

นอกจากนี้ยังพบว่า นิตยสารภาษาไทยสำหรับสตรีจำนวนสูงสุด 7 ชื่อเรื่อง ได้แก่ สักลไทย สตรีสาร ขวัญเรือน ดิฉัน แพรว แพรวสุดสัปดาห์ และลูกส์ นิตยสารที่เน้นหนักสารคดีด้านการท่องเที่ยวมากกว่าสารคดีประเภทอื่น ซึ่งเป็นสารคดีท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งการแนะนำสถานที่รับประทานอาหารและสถานที่เที่ยว ส่วนนิตยสารในจำนวนใกล้เคียงกันคือ จำนวน 6 ชื่อเรื่อง ได้แก่ แม่บ้าน แม่และเด็ก สาวสยาม ผู้หญิง 24 และรักลูก เป็นนิตยสารที่เน้นหนักสารคดีด้านสุขภาพและความงามจำนวนสูงสุด ซึ่งการเสนอเนื้อหาดังกล่าวล้วนมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนโยบายที่กำหนดไว้ทั้งสิ้น เช่น แม่บ้าน เป็นนิตยสารที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอความรู้ในด้านคหกรรมศาสตร์ ส่วนแม่และเด็ก และรักลูก มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอความรู้ การศึกษาในด้านสุขภาพอนามัย การศึกษาเกี่ยวกับเด็ก ซึ่งปรากฏว่า นิตยสารเหล่านี้จะมีบทความด้านสุขภาพ อนามัย มากกว่าสาขาวิชาอื่น ๆ ในปริมาณที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด ส่วนนิตยสารในกลุ่มแรกนั้นต่างก็มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สาระความรู้และความบันเทิงแก่ผู้อ่าน บทความในสาขาวิชาอื่นจึงเป็นบทความที่ละเล่นองความต้องการของผู้อ่านได้มาก เช่นเดียวกับบทความด้านวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ซึ่งปรากฏในกุลสตรี นรี และหญิงไทย จำนวนสูงสุด

2. ด้านการจัดทำนิตยสารภาษาไทยสำหรับสตรี ปรากฏว่า

การดำเนินงานนิตยสารภาษาไทยสำหรับสตรีในปัจจุบันส่วนใหญ่มักมีลักษณะที่คล้ายคลึงกันคือ มีนโยบายและวัตถุประสงค์เพื่อเสนอสาระความรู้และความบันเทิงที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านและสังคม โดยจะเห็นได้จากนิตยสารสำหรับสตรีจำนวนสูงสุด (7 ชื่อเรื่อง) ได้ให้ความสำคัญแก่สาระความรู้ที่จะนำเสนอต่อผู้อ่าน ถึงกับจัดให้มีภาคสารคดีและบันเทิงคดีในอัตราส่วน 60 ต่อ 40 เพื่อให้ผู้อ่านได้รับความรู้ ได้ทราบความเคลื่อนไหวความเป็นไปของสังคมทั้งในด้านเศรษฐกิจ และการเมือง และปรากฏว่ามีนิตยสารเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น คือ สตรีสาร นรี ผู้หญิง 24 และสาวสยาม ที่มึนโยบายในการส่งเสริมและสร้างสรรคัรบพาทของสตรี และเมื่อพิจารณาจากผลการวิเคราะห์คอสมันท์ที่ปรากฏในนิตยสารสำหรับสตรีแล้วพบว่า นิตยสารสำหรับสตรีส่วนมากยังขาดคอสมันท์ที่จะช่วยส่งเสริมและสร้างสรรคัรบพาทของสตรี หรือมีอยู่ในปริมาณที่น้อยมาก อีกประการ

หนึ่งที่เป็นลักษณะร่วมกันของนิยายสารคดีในปัจจุบันคือ การขยายขอบเขตของวัตถุประสงค์ การจัดทำออกไป จากการมุ่งกลุ่มผู้อ่านเฉพาะที่เป็นสตรี กลายเป็นนิยายสารคดีที่เหมาะกับทุกคนในครอบครัว แต่ยังคงเน้นหนักกลุ่มผู้อ่านสตรีอยู่ และในจำนวนนี้เป็นนิยายสารคดีที่ มีวัตถุประสงค์การจัดทำเพื่อผู้อ่านในวัยรุ่นถึง 3 ชื่อเรื่อง คือ เปரியว แพรว และ แพรวสุดสัปดาห์ ซึ่งมีผลต่อการคัดคอสัณนิในนิยายสารคดีภาษาไทยสำหรับสตรี ดังปรากฏว่า นิยายสารคดีบางฉบับเช่น กานดา นรี จะมีคอสัณนิกระจายไปในคอสัณนิประเภทต่าง ๆ ทุกประเภท นับว่าเป็นผลดีต่อผู้อ่านเช่นกัน

จากการที่ตลาดนิยายสารคดีสำหรับสตรีค่อนข้างจะอึมครึม ด้วยปรากฏมีนิยายสารคดีสำหรับสตรีเป็นจำนวนมาก (27 ชื่อเรื่อง) ทำให้การแข่งขันกันระหว่างนิยายสารคดีสำหรับสตรี มีเพิ่มมากขึ้น (ระวีวรรณ ประกอบผล 2526 : 126) ดังนั้น บรรณาธิการนิยายสารคดีสำหรับสตรีส่วนใหญ่จึงจำเป็นต้องพิถีพิถันกับการคัดเลือกนักเขียนและเรื่องที่จะลงพิมพ์ เพื่อให้ให้นิยายสารคดีเป็นที่ยอมรับในหมู่นักอ่านทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ จึงปรากฏว่า ในการคัดเลือกนักเขียนและเรื่องที่จะลงพิมพ์ บรรณาธิการนิยายสารคดีส่วนใหญ่ได้คำนึงถึง ประสิทธิภาพและชื่อเสียงของผู้เขียน และพิจารณาถึงสาระของบทความและเรื่องที่เขียนเป็นประการสำคัญ มีนิยายสารคดีเพียงไม่กี่ชื่อเรื่องที่ยอมเปิดโอกาสให้กับนักเขียนใหม่ โดยจะพิจารณาถึงสาระของบทความและเรื่องที่เขียนเพียงประการเดียว

และจากสาเหตุที่มีการแข่งขันมากในตลาดนิยายสารคดีสำหรับสตรีนั่นเอง ที่ทำให้คณะผู้จัดทำได้พิจารณาถึงวิธีการเผยแพร่นิยายสารคดีซึ่งจะทำให้นิยายสารคดีไปถึงผู้อ่านได้อย่างรวดเร็วที่สุด และทำให้นิยายสารคดีมียอดจำหน่ายสูงสุดด้วย จึงปรากฏว่า นิยายสารคดีสำหรับสตรีในปัจจุบันใช้วิธีการเผยแพร่นิยายสารคดี โดยการจำหน่ายด้วยวิธีการต่าง ๆ และที่นิยมใช้กันมากที่สุดคือ การสมัครเป็นสมาชิก ส่วนวิธีการจำหน่ายที่ใช้กันรองลงมาได้แก่ การจำหน่ายผ่านตัวแทน เช่น ก. สัมพันธ์ เพิ่มบุญ และ S.K.I. การฝากขายตามร้านค้าหนังสือทั่วไป นิยายสารคดีสำหรับสตรีบางชื่อเรื่อง เช่น นรี แม่และเด็ก รักลูก และลูคส์ ได้ใช้วิธีการจำหน่ายทั้งสามวิธี ส่วน ทานตะวัน แพรว แพรวสุดสัปดาห์ และลลนา ใช้วิธีการจัดจำหน่ายเองและผ่านสายส่ง นอกจากวิธีการเผยแพร่นิยายสารคดีโดยวิธีการจำหน่ายแล้ว นิยายสารคดีสำหรับ

ลัทธิยังได้อภินันทนาการนิตยสารให้กับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น หอสมุดแห่งชาติ กอง-
 เอกสารกรมตำรวจ และกรมประชาสัมพันธ์ ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติการพิมพ์
 พ.ศ. 2484 ที่ระบุว่า ผู้จัดพิมพ์จะต้องส่งสิ่งพิมพ์ไปให้หน่วยงานดังกล่าวจำนวน 2
 ฉบับ นอกจากนี้ยังได้อภินันทนาการนิตยสารให้กับบริษัทห้างร้านที่ลงโฆษณา นักเขียน-
 ประจักษ์ และนิตยสารสำหรับสตรีบางชื่อเรื่อง เช่น กานดา นรี แพรว แพรวลูตลับตาห
 รักรุก ลัทธิสาร และสาวสยาม ที่อภินันทนาการนิตยสารให้กับห้องสมุดบางแห่ง และ
 โรงเรียนในต่างจังหวัดที่มีจดหมายขอมา ซึ่งนับว่าเป็นการดีสำหรับโรงเรียนที่อยู่ห่างไกล
 และมีงบประมาณสำหรับการซื้อวารสารและนิตยสารจำนวนจำกัด จะได้มีนิตยสารสำหรับ
 สตรีไว้บริการแก่นักเรียนและผู้สนใจ

อนึ่งในด้านจำนวนพิมพ์ของนิตยสารภาษาไทยสำหรับสตรีพบว่า มีความแตกต่าง
 กันอย่างเห็นได้ชัด และเมื่อพิจารณายอดพิมพ์ของนิตยสารกับสัดส่วนของหน้าโฆษณาแล้ว
 ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กันกล่าวคือ นิตยสารที่มีจำนวนจำหน่ายสูงมักมีหน้าโฆษณาในอัตรา
 ที่สูงกว่านิตยสารที่มีจำนวนจำหน่ายต่ำกว่า เช่น ดิฉัน และแพรว มีหน้าโฆษณาเป็น
 จำนวนที่สูงกว่านิตยสารฉบับอื่นกล่าวคือ ดิฉัน มีหน้าโฆษณาคิดเป็นร้อยละ 30.6
 และแพรว มีหน้าโฆษณาคิดเป็นร้อยละ 25.4 ซึ่งน่าจะสรุปได้ว่า นิตยสารทั้งสองฉบับ
 เป็นนิตยสารที่มีจำนวนจำหน่ายสูงกว่านิตยสารภาษาไทยสำหรับสตรีอื่น ๆ ในกลุ่มเดียวกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะสำหรับบรรณารักษ์

1. เนื่องจากนิตยสารภาษาไทยสำหรับสตรีมีจำนวนมาก บรรณารักษ์ห้องสมุดจึงควรคัดเลือกนิตยสารที่ให้สาระความรู้ที่เป็นประโยชน์นอกเหนือจากความบันเทิง และคัดเลือกนิตยสารที่มีภาคสารกระจายไปในคอลัมน์ประเภทต่าง ๆ มากที่สุด เพื่อสนองความต้องการสำหรับผู้อ่าน เช่น นิตยสารรายสัปดาห์ ได้แก่ ลักุลไทย สตรีสาร นิตยสารรายปักษ์ ได้แก่ กานดา นรี แม่และเด็ก หญิงไทย นิตยสารรายเดือน ได้แก่ รักลูก ผู้หญิง 24 เป็นต้น
2. จากผลการวิจัยพบว่า นิตยสารภาษาไทยสำหรับสตรีบางชื่อเรื่อง เช่น แม่บ้าน แม่และเด็ก รักลูก เป็นนิตยสารที่มีวัตถุประสงค์และนโยบายในการเล่นนอกรู้มากกว่าความบันเทิง จึงเป็นนิตยสารสำหรับสตรีที่เหมาะสมกับห้องสมุดด้านอาชีวศึกษา และห้องสมุดด้านสาธารณสุขคำศัพท์ บางชื่อเรื่องก็มีวัตถุประสงค์เพื่อเล่นนอกรู้และความบันเทิงแก่ผู้อ่านเฉพาะกลุ่ม เช่น วัยรุ่น สตรีทำงาน ได้แก่ เปரியว แพรว แพรวสุดสัปดาห์ จึงเป็นนิตยสารที่เหมาะสมกับห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดวิทยาลัย และมหาวิทยาลัย
3. บรรณารักษ์ควรแนะนำและส่งเสริมผู้ใช้ห้องสมุดให้ได้อ่าน นิตยสารสำหรับสตรีที่ให้สาระความรู้มากกว่าความบันเทิง เช่น การจัดป้ายนิเทศ นิทรรศการ นิตยสารนำสนใจ สัปดาห์กฤตภาคและตรุษจีนของบทความนำสนใจในนิตยสารสำหรับสตรี
4. บรรณารักษ์ควรได้มีการสอบถามผู้ใช้ห้องสมุดถึงความสนใจในการอ่านนิตยสารโดยใช้แบบสอบถามหรือการสัมภาษณ์ พูดคุย เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการพิจารณาบอกรับนิตยสารประเภทนี้ต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้จัดทำ

1. จากผลการวิเคราะห์พบว่า จากตัวอย่างประชากรในช่วงระยะเวลาดังกล่าว นิตยสารภาษาไทยสำหรับสตรีส่วนใหญ่มีคอสม์นิตยสารคดีในสาขาคำล้นา การเมืองการปกครอง กฎหมาย และเศรษฐกิจ ในปริมาณที่น้อยมากหรือไม่มีเลย และเนื่องจากสาขาวิชาเหล่านี้มีความสำคัญในอันที่จะช่วยส่งเสริมจริยธรรมและศีลธรรมให้เกิดขึ้นในจิตใจของผู้อ่าน และช่วยส่งเสริมบทบาทของสตรีให้ได้รับความรู้ ความเข้าใจ ในสภาวะเศรษฐกิจและสังคม จึงควรที่คณะผู้จัดทำนิตยสารภาษาไทยสำหรับสตรีควรพิจารณาส่งเสริมงานเขียนในสาขาเหล่านี้ให้มากยิ่งขึ้น

2. จากผลการวิจัยพบว่า นิตยสารภาษาไทยสำหรับสตรีทุกชื่อเรื่อง มีคอสม์นิตยสารคดีที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านได้แก่ บทความด้านวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี สุขภาพและความงาม จึงเป็นสิ่งพิมพ์ที่สมควรจะได้มีการเผยแพร่ให้กว้างขวางออกไป แต่เนื่องจากนิตยสารในปัจจุบันมีราคาสูงขึ้น และเนื่องจากห้องสมุดบางแห่งมีงบประมาณอันจำกัดไม่สามารถจัดหานิตยสารสำหรับสตรีเข้าห้องสมุดได้ แม้จะมีเนื้อหาที่มีประโยชน์ ผู้วิจัยจึงใคร่ขอเสนอแนะคณะผู้จัดทำได้เผยแพร่ นิตยสารให้เข้าถึงกลุ่มผู้อ่านเหล่านี้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยจัดส่งเป็นอนินันทนาการแก่ห้องสมุด และโรงเรียนที่ขาดแคลน โดยพิจารณาตามความเหมาะสม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิเคราะห์นิตยสารภาษาไทยสำหรับสตรีชื่ออื่น ๆ ที่ไม่ได้อยู่ในขอบเขตการวิจัยครั้งนี้ เช่น นะคะ ศัทธยา
2. ควรมีการสำรวจการใช้นิตยสารสำหรับสตรีของกลุ่มผู้อ่านประเภทอื่น ๆ ในห้องสมุด เช่น อาจารย์ ข้าราชการ และนักศึกษาในมหาวิทยาลัย เพื่อทราบถึงปริมาณความเพียงพอ ความต้องการ และการใช้ประโยชน์จากนิตยสารสำหรับสตรีที่มีอยู่ในห้องสมุด
3. เนื่องจากนิตยสารสำหรับสตรีในปัจจุบันมีจำนวนมาก และมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาการอ่าน จึงควรได้มีการประเมินคุณค่าคอลัมน์ต่าง ๆ ของนิตยสารสำหรับสตรีแต่ละชื่อ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านให้มากยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บรรณานุกรม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย